

**Az OTP Bank Nyrt.-nél értékpapírszámlán nyilvántartott
értékpapírok öröklésével kapcsolatos általános ügyfél-
tájékoztató**

**Közzétéve: 2021. január 29.
Lezárva: 2021. január 29.**

OTP Bank Nyrt.
Székhelye: 1051 Budapest, Nádor utca 16.
Nyilvántartásba vette a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága a 01-10-041585. cégjegyzékszámon
Központi postacím: 1876 Budapest
Honlap: <http://www.otpbank.hu>

Tartalomjegyzék

1.	A HALÁLESET BEJELENTÉSE	4
2.	A SZÁMLA VONATKOZÁSÁBAN ADOTT MEGHATALMAZÁSOK MEGSZŪNÉSE.....	4
3.	A HAGYATÉKI ÉRTÉKPAPÍROK ÁTADÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	5
4.	A HAGYATÉKI ÉRTÉKPAPÍROK ÁTADÁSÁHOZ SZÜKSÉGES EGYES OKIRATOK (HAGYATÉKI HATÁROZAT).....	6
5.	A HAGYATÉKI ÉRTÉKPAPÍROK ÁTADÁSÁNAK HELYSZÍNE	6
6.	A HAGYATÉKI ÉRTÉKPAPÍROK ÁTADÁSÁVAL KAPCSOLATOS KÖLTSÉGEK	6
7.	A HAGYATÉKI ÉRTÉKPAPÍROK ÁTADÁSÁNAK MÓDJA	6
8.	A HAGYATÉKI ÉRTÉKPAPÍROK ELIDEGENÍTÉSE	7
9.	A LEJÁRATTAL RENDELKEZŐ, ILLETVE HOZAM VAGY OSZTALÉKFIZETŐ HAGYATÉKI ÉRTÉKPAPÍROK KEZELÉSE.....	7
10.	HASZONÉLVEZETI JOGGAL TERHELT ÉRTÉKPAPÍROK.....	7
11.	ÁLTALÁNOS ADÓJOGI ELŐÍRÁSOK AZ ÖRÖKÖLT ÉRTÉKPAPÍROK JÖVEDELEMSZÁMÍTÁSÁRA VONATKOZÓAN	7
12.	RÉSZLETES ADÓJOGI ELŐÍRÁSOK AZ ÖRÖKÖLT ÉRTÉKPAPÍROK JÖVEDELEMSZERZÉSI JOGCÍMEI SZERINT	9
	KAMATJÖVEDELEMRE VONATKOZÓ ADÓJOGI ELŐÍRÁSOK AZ ÖRÖKÖLT ÉRTÉKPAPÍROK ESETÉBEN.....	9
	ELLENŐRZÖTT TŐKEPIACI ÜGYLETBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM.....	10
	ÁRFOLYAMNYERESÉGBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM	10
	TARTÓS BEFEKTETÉSBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM	11
	ADÓJOGI ELŐÍRÁSOK NYUGDÍJ-ELŐTAKARÉKOSSÁGI SZÁMLÁRÓL ÖRÖKÖLT ÉRTÉKPAPÍROK ESETÉBEN	11

Figyelemfelhívó tájékoztatás

Reméljük, hogy ebben a nehéz élethelyzetben segítségére lehetünk a Bankunknál nyilvántartott hagyatéki értékpapírokkal kapcsolatos döntéseinek megfontolásában, meghozatalában.

Tájékoztatjuk, hogy ha az adókötelezettség az adózó halála miatt szűnik meg, a *Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: adóhatóság)* az adót határozattal állapítja meg. Az adóhatóság az adózóval annak halálakor együtt élt házastársa vagy örököse kérelmére az adót év közben is megállapítja, ha a kérelmező az adó megállapításához szükséges igazolásokat rendelkezésre bocsátja. Az adózó halála esetén az adóhatóság az örököszt a személyéről történő tudomásszerzést követően örökösze arányában külön határozatban kötelezi az adózót terhelő tartozás megfizetésére. Részletes tájékoztatás és az elhalálozás bejelentéséről szóló nyomtatvány a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján érhető el.

A jelen tájékoztató elválaszthatatlan részét képezi az OTP Bank Nyrt. (továbbiakban: Bank vagy OTP Bank Nyrt.) Egységes Előzetes Tájékoztató Hirdetménye és Befektetési Szolgáltatási Üzletági Üzletszabályzata, az abban hivatkozott hirdetmények és mellékletek. Kérjük, hogy mielőtt az OTP Bank Nyrt. befektetési szolgáltatását vagy kiegészítő szolgáltatását (továbbiakban együttesen: befektetési szolgáltatás) veszi igénybe, tanulmányozza át a jelen tájékoztatót és az abban hivatkozott dokumentumokat annak érdekében, hogy befektetési döntését a befektetési szolgáltatásokra, az azokkal kapcsolatos ügyletekre, valamint a pénzügyi eszközökre vonatkozó információk birtokában hozhassa meg. Amennyiben a jelen tájékoztatóban írottakkal kapcsolatban kérdése merül fel vagy az ott hivatkozott bármely dokumentumhoz, információhoz nem fér hozzá, akkor forduljon bármelyik értékpapír forgalmazásban részt vevő fiókhoz, ahol kollégáink készséggel állnak az Ön rendelkezésére.

Felhívjuk figyelmét az OTP Bank Nyrt. honlapján is megtalálható Általános tájékoztató örökösök részére az OTP Bank Nyrt. hagyatéki ügyintézéséről című dokumentumra, mely a hagyatéki ügyintézéssel kapcsolatos általános információkat tartalmazza.

Fel kell hívnunk a figyelmét arra, hogy a jelen tájékoztatóban szereplő adóügyi elszámolásra, vagy adóügyi következményre vonatkozó információk csak az adott személy egyedi körülményei alapján ítéltetők meg, valamint a jövőben változhatnak. A jelen tájékoztató nem minősül befektetési, adó- vagy jogi tanácsnak, jogvéleménynek. Minden esetben javasoljuk, hogy az Önt érintő adózási és jogi kötelezettségek felől adó- és/vagy jogi tanácsadójánál, illetve a befektetések közgazdasági tartalma és kockázatai felől pénzügyi tanácsadójánál az előtt tájékozódjon, hogy a befektetésére vonatkozó döntését meghozza. Jelen tájékoztató nem minősül a Befektetési Szolgáltatási Üzletági Üzletszabályzat, az abban hivatkozott hirdetmények, vagy az ügyféllel fennálló bármely szerződés módosításának (ezek együttesen a jelen pontban: szerződéses dokumentumok), ezért a jelen tájékoztató és a szerződéses dokumentumok eltérése esetén a szerződéses dokumentumok az irányadók.

Jelen tájékoztató nem helyettesíti a vonatkozó jogszabályok és szerződések részletes áttanulmányozását. A jelen tájékoztató kizárólag az adott ügyfajta általános leírását tartalmazza így kérjük, hogy üzleti döntését ne alapozza a jelen tájékoztatóra.

A jelen tájékoztató a lezárás időpontjában hatályos jogszabályok, valamint a lezárás időpontjában az OTP Bank Nyrt. rendelkezésére álló információk alapján készült. A Bank a tájékoztató módosításának jogát fenntartja. Kérjük, hogy a változásokat kísérelje figyelemmel.

A jelen tájékoztató a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény szerinti védelem alatt áll, az OTP Bank Nyrt. ebből eredő minden jogot fenntart.

Együttműködését köszönjük.

OTP Bank Nyrt.

1. A haláleset bejelentése

A számlatulajdonos haláláról való OTP Bank Nyrt. (továbbiakban: Bank) általi tudomásszerzésnek az minősül, ha az elhalálozás ténye az OTP Bank Nyrt. felé írásban bejelentésre kerül, illetve, ha az OTP Bank Nyrt. egyéb forrásból hiteles tudomást szerez a halálesetről.

A számlatulajdonos elhalálozását a társtulajdonos és a meghatalmazott köteles haladéktalanul bejelenteni.

Ezt követően kerülhet csak sor arra, hogy az OTP Bank Nyrt. az elhunyt számlatulajdonos értékpapírszámláját (az OTP Bank Nyrt.-nél Összevont Értékpapírszámla) zárolja (hagyatéki státuszúra állítja) annak érdekében, hogy az azon nyilvántartott értékpapírok felett már csak a 3. pontnak megfelelően az örökösök rendelkezhessenek. A Bankot semmilyen felelősség nem terheli az elhalálozás napja és az értékpapírszámla hagyatéki státuszúra állításának napja közötti időszakban az elhunyt számlatulajdonos értékpapírszámláján bonyolított forgalmak tekintetében.

A hagyatéki státusz beállítására akkor kerül sor, ha az OTP Bank Nyrt. az elhalálozás tényéről a

- a) halotti anyakönyvi kivonat, holtak nyilvánító jogerős bírósági végzés, halál tényét megállapító jogerős bírósági végzés eredeti példányának bemutatásával és fénymásolatának kézhezvételével értesül,
- b) közjegyző által hagyatéki eljárás lefolytatása keretében küldött megkeresés, nem jogerős végzés kézhezvételével értesül, vagy
- c) a számlatulajdonos halálát állító írásbeli bejelentésből értesül

A bejelentést tevő személy az OTP Bank Nyrt. bármelyik fiókjában megteheti bejelentését, azonban, ha a bejelentését a megfelelő okirattal nem tudja alátámasztani, akkor a bejelentését a Bank nem tudja figyelembe venni.

A bejelentés valótlanága és/vagy a hivatalos okiratok bemutatásának elmaradásából eredő károkért az OTP Bank Nyrt. nem vállal felelősséget.

Az örökösnek (örökösként jelentkező személynek) értékpapírtitok csak azt követően adható át, hogy örökösi minőségét a 4. pontban foglaltaknak megfelelően igazolta az OTP Bank Nyrt. felé.

Az értékpapírtitok védelme érdekében az OTP Bank Nyrt. nem küld értesítéseket az elhunyt számlatulajdonos részére (címére) azt követően, hogy az értékpapírszámla státuszát hagyatékira állította.

2. A számla vonatkozásában adott meghatalmazások megszűnése

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerint (továbbiakban: Ptk.) a számlatulajdonos vagy a meghatalmazó halálával a meghatalmazások megszűnnek. Ez a szabály az Összevont Értékpapírszámlára vonatkozó állandó és eseti meghatalmazásokra is kiterjed.

A meghatalmazás megszűnése a Ptk. és az OTP Bank Nyrt. Befektetési Szolgáltatási Üzletági Üzletszabályzatának (továbbiakban: Üzletszabályzat) szabályai szerint az OTP Bank Nyrt.-vel szemben az 1. pontban írtak szerint az Összevont Értékpapírszámla hagyatéki státuszúra történő állításának napjával érvényesül. Az OTP Bank Nyrt. ezt követően tudja biztosítani az örökösök számára azt, hogy az értékpapírok felett a meghatalmazott a továbbiakban nem rendelkezhet.

Felhívjuk az Üzletfelek figyelmét arra, hogy az Összevont Értékpapírszámla hagyatéki státuszúra állítását megelőzően, de az Üzletfél elhalálozását követően a meghatalmazott által az Összevont Értékpapírszámlán nyilvántartott pénzügyi eszközökre vonatkozó megbízások teljesítéséből fakadó minden kár és költség, illetve egyéb jogkövetkezmény az örökösöket, illetve a meghatalmazott személyt terheli, azért az OTP Bank Nyrt. felelősséget nem vállal.

A takarékbetétek és bankszámlák vonatkozásában jogszabály által lehetővé tett, ún. haláleseti rendelkezés bejelentésére értékpapírszámlák esetében a vonatkozó jogszabály rendelkezéseinél fogva nincsen lehetőség.

3. A hagyatéki értékpapírok átadásának általános szabályai

A hagyaték tárgyát képező értékpapírok (jelen tájékoztató alkalmazásában: hagyatéki értékpapírok) lehetnek dematerializált értékpapírok vagy nyomdai úton előállított értékpapírok.

Az OTP Bank Nyrt.-nél nyilvántartott értékpapírok túlnyomó többségükben dematerializált értékpapírok, amelyek kizárólag értékpapírszámlán, elektronikus jel formájában léteznek. Ezeket fizikailag nem lehetséges az örökösnek átadni, így átadásuk az örökös értékpapírszámláján való terheléssel és az örökös értékpapírszámláján való jóváírással történik.

A nyomdai úton előállított értékpapírok örökösök részére történő átadása az Üzletszabályzat előírásainak megfelelően történik.

Ki kell emelni, hogy az örökösök kizárólag a hagyaték átadása után rendelkezhetnek az értékpapírok felett, azaz a rendelkezésüknek megfelelően csak ezt követően lehetséges az értékpapírok eladása, visszaváltása. Az elhunyt számlatulajdonos hagyatéki státuszú (zárolt) értékpapírszámláján ilyen tranzakcióra megbízás nem adható.

A hagyaték átadása dematerializált értékpapír esetén történhet

- a) az elhunyt számlatulajdonos értékpapírszámlájáról az örökös OTP Bank Nyrt.-nél vezetett értékpapírszámlájára történő átvezetéssel, vagy
- b) az elhunyt számlatulajdonos értékpapírszámlájáról az örökös más szolgáltatónál (magyarországi hitelintézet vagy befektetési vállalkozás) vezetett értékpapírszámlájára történő transzferálással.

Ki kell emelni, hogy az örökös kizárólagos felelőssége az, hogy a hagyaték tárgyát képező pénzügyi eszköz másik befektetési vállalkozásnál/hitelintézetnél vezetett értékpapírszámlán való nyilvántartása és forgalmazása lehetőségéről, és így a transzfer megbízás teljesíthetőségéről, költségeiről előzetesen tájékozódjon. Így például egyes OTP Alapkezelő Zrt. által kezelt befektetési alapok befektetési jegyei ugyan transzferálhatók más szolgáltatóhoz, de azok vonatkozásában ott visszaváltási megbízás nem adható. Ez azt jelentheti, hogy a tulajdonosnak vissza kell transzferálni a befektetési jegyet az OTP Bank Nyrt.-nél általa nyitott értékpapírszámlára, és ott kell visszaváltási megbízást adnia, hogy a befektetési jegy ellenértékéhez hozzájuthasson.

A hagyaték átadása nyomdai úton előállított értékpapír esetén kizárólag az elhunyt számlatulajdonos számlájáról az örökös OTP Bank Nyrt.-nél vezetett számlájára történő átvezetéssel történhet. Az értékpapírok kikérésére és fizikai átadására ezt követően kerülhet sor.

Ki kell emelni, hogy a Ptk. 7:1. §-a, 6:569.§-a (7) bekezdése, a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (továbbiakban: Tpt.) 138. §-a (1) bekezdése, az Üzletszabályzat előírásai és az OTP Bank Nyrt. számlavezető rendszereinek szabályai alapján az örökös általi értékpapír tulajdonjogával való rendelkezés az örökös értékpapírszámláján való terhelés és az örökös értékpapírszámláján való jóváírás után lehetséges. Emiatt szükséges az, hogy – amennyiben más magyarországi székhelyű szolgáltatónál értékpapírszámlával nem rendelkezik – az örökös a Bankkal legkésőbb a hagyatéki átadás időpontjáig Összevont Értékpapírszámla vezetésére vonatkozó szerződést kössön, amely – természetesen – az értékpapírok elidegenítése vagy eltranszferálása (a számla kimerülése) után megszüntethető. A számla kimerülése a számlát automatikusan nem szünteti meg, amely így további számladíj megfizetési kötelezettséget eredményezhet.

Az örökös a hagyatéki státuszú Összevont Értékpapírszámla őt illető teljes egyenlegére vonatkozóan az OTP Bank Nyrt.-nél az örökös nevében vezetett Összevont Értékpapírszámlára történő átvezetési megbízást vagy az örökös nevében egy másik befektetési vállalkozásnál/hitelintézetnél vezetett értékpapírszámlára történő transzfer megbízást adhat az OTP Bank Nyrt.-nek. Más megbízást az OTP Bank Nyrt. a hagyatéki státuszú Összevont Értékpapírszámla vonatkozásában nem teljesít.

4. A hagyatéki értékpapírok átadásához szükséges egyes okiratok (a továbbiakban: Hagyatéki Határozat)

A hagyatéki értékpapírok átadásának többek között előfeltétele, hogy az örökös az OTP Bank Nyrt. részére

- a) a Bank által elfogadható tartalmú eredeti, a jogszabályi előírástól függően *teljes hatályú* jogerős és végrehajtható hagyatékátadó végzést vagy
- b) jogerős bírósági ítéletet vagy
- c) ezekkel egyenértékű, a *hagyaték átszállását igazoló* külföldi okiratot az arra vonatkozó külön szabályoknak megfelelően az OTP Bank Nyrt.-nek bemutatassa, továbbá
- d) az adóazonosító jelét megadja, valamint,
- e) az adóhatóság illeték kiszabásáról szóló határozatát bemutatassa, ennek hiányában az örökös nyilatkozzon arról, hogy az illeték kiszabása még nem történt meg, vagy az örökös egyenes ági rokon, illetve túlélő házastárs.

Az OTP Bank Nyrt. az elfogadható tartalmú hagyatékátadó végzés alatt a következőt érti:

- a végzésben az örökösök, az örökös(ök) és – ha van – a hasznélvező(k) személye, a vagyontárgyak, nyilvántartási számlák egyértelműen beazonosíthatóak,
- az átadásra kerülő pénzügyi eszközök pontosan, tételesen megnevezésre kerülnek,
- a végzés tárgyi, tartalmi tévedést, hibás adatokat nem tartalmaz,
- a hagyatékából való részesedés jogcíme és *aránya* egyértelműen megállapítható.

Az OTP Bank Nyrt. a bemutatott okiratról másolatot készíthet.

Külföldi okiratok esetén szükséges lehet az okiratoknak a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. tv. szerinti belföldi elismerése, felülhitelesítése, Apostille záradékkal való ellátása, illetve hiteles magyar nyelvű fordításának OTP Bank Nyrt. részére történő átadása.

5. A hagyatéki értékpapírok átadásának helyszíne

A hagyatéki értékpapírok átadása bármely értékpapír-forgalmazással foglalkozó OTP Bank Nyrt. bankfiókban végrehajtható. Több örökös esetén az örökösök különböző időpontokban is eljárhatnak az őket külön-külön megillető hagyatéki értékpapírok átadása vonatkozásában. Amennyiben valamelyik örökös a hagyaték átadása vonatkozásában személyesen nem tud az OTP Bank Nyrt.-nél megjelenni, akkor az üzletszabályzatok és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően jogosult maga helyett más személyt (akár örökösét) is meghatalmazni a hagyaték átvételére. A meghatalmazás formája és tartalma vonatkozásában javasolt az OTP Bank Nyrt.-nél előzetesen érdeklődni.

6. A hagyatéki értékpapírok átadásával kapcsolatos költségek

Amennyiben a hagyatéki értékpapírszámlára vonatkozóan bármely díjat, költséget, jutalékot az elhunyt számlatulajdonos nem, vagy csak részben fizetett meg, bármely fedezetet nem teljesített vagy részben teljesített, úgy a rendelkezéssel egyidejűleg az örökös(ök) köteles(ek) e tartozást teljes egészében megfizetni az OTP Bank Nyrt.-nek. E költségek megfizetése a hagyatéki értékpapírok átadásának előfeltétele. Több örökös esetén az örökösök e költségeket maguk között arányosan kötelesek viselni azzal, hogy a Bank jogosult az összes költséget – megosztás nélkül - bármely örököstől követelni (az örökösök a hagyatéki tartozásokért egyetemleges adósok, kivéve, ha jogszabály eltérően rendelkezik).

7. A hagyatéki értékpapírok átadásának módja

Az OTP Bank Nyrt. hagyatéki számla feletti rendelkezés esetében elsősorban a Hagyatéki Határozatban meghatározottak szerint jár el.

Amennyiben a Hagyatéki Határozat az OTP Bank Nyrt. megítélése szerint teljesíthetetlen rendelkezést tartalmaz (pl. páratlan számú értékpapírt rendel megosztani páros számú örökösök között) vagy az örökösök rendelkezési jogát korlátozza (pl. hasznélvezeti joggal), úgy az OTP Bank Nyrt. az örökösök és amennyiben van, a hasznélvező közötti

- a) az OTP Bank Nyrt. által rendelkezésre bocsátott formanyomtatványon megadott írásbeli megállapodás megtörténteig, vagy

- b) *megállapodás* közokirati formában, eredeti vagy hiteles másolati példányban történő átadásáig, illetve
 - c) a jogszabályi kötelezettségek teljesítéséig
- jogosult megtagadni a rendelkezés végrehajtását.

Az OTP Bank Nyrt.-t a jogerős Hagyatéki Határozat végrehajthatatlanságából és a rendelkezés végrehajtásának megtagadásából eredően semmilyen felelősség nem terheli.

Több örökös esetében a számlán nyilvántartott hagyatéki vagyon adott örökösre eső része felett az örökösök egymás nélkül, külön-külön is jogosultak rendelkezni (transzfer vagy átvezetés megbízást adni), kivéve a közös tulajdonba kerülő hagyatéki értékpapírok vonatkozásában, amely felett az örökösök csak együttesen, illetve megfelelően igazolt közös képviselőjük útján rendelkezhetnek.

8. A hagyatéki értékpapírok elidegenítése

A hagyatéki értékpapírok elidegenítésére kizárólag a hagyaték átadását követően kerülhet sor. Ez azt jelenti, hogy az örökös által a hagyatéki értékpapírokra vonatkozó eladási vagy visszaváltási megbízás csak azt követően adható, hogy azok az örökös nevére nyitott értékpapírszámlára áthelyezésre (átvezetésre vagy áttranszferálásra) kerültek.

A hagyatéki státuszú értékpapírszámláról a hagyatéki értékpapírok nem idegeníthetők el.

Korlátozottan cselekvőképes és cselekvőképtelen örökös tulajdonába kerülő hagyatéki értékpapírok elidegenítéséhez a törvényes képviselő (szülő, gyám, gondnok), valamint a gyámhatóság közreműködése szükséges. Kérjük, hogy további információk érdekében előzetesen tájékozódjon az OTP Bank Nyrt.-nél.

9. A lejáratlall rendelkező, illetve hozam vagy osztalékfizető hagyatéki értékpapírok kezelése

Az Összevont Értékpapírszámla hagyatéki státuszúra történő állításának napjától az azon nyilvántartott hagyatéki értékpapírokkal kapcsolatos pénzüsszegek – az örökösök jogainak és törvényes érdekeinek védelme miatt – nem kerülnek az Összevont Értékpapírszámlához kapcsolt bankszámlára/devizaszámlára átvezetésre, hanem az örökösök rendelkezéséig az Összevont Értékpapírszámlához kapcsolódó „pénzszámla” megjelölésű, korlátozott rendelkezésű, nem kamatozó elszámolási számlán kerülnek *őrzésre*. E pénzüsszegek a hagyatéki értékpapírokkal együtt kerülnek átadásra az örökösnek.

10. Haszonélvezeti joggal terhelt értékpapírok

Amennyiben az értékpapírt haszonélvezeti jog terheli, az az értékpapír tulajdonosának személyében bekövetkező változásra (öröklés) tekintet nélkül fennmarad. Abban az esetben, ha az Összevont Értékpapírszámlán a *haszonélvezeti joggal terhelt* értékpapír van, az OTP Bank Nyrt. a hagyatékátadó végzésben megjelölt örökös értékpapírszámlájának zárolt alszámlán *különíti el* a haszonélvezettel terhelt értékpapírokat (ebben az esetben az örökös jelenléte szükséges, a haszonélvezőé nem). Amennyiben az Összevont Értékpapírszámlán a *haszonélvezeti joggal terhelt* értékpapír ellenértéke található, az esedékes hozam a haszonélvezőt illeti meg, a tőkerész átvezetéséhez a haszonélvező hozzájárulása is szükséges. Az örökös értékpapírszámlájára történt átvezetést követően a haszonélvező továbbra is jogosult az esedékes hozam felvételére (az örökös jelenléte, hozzájárulása nélkül), a tőke feletti bármilyen rendelkezéshez (pl. új befektetés) továbbra is szükséges a haszonélvező hozzájárulása. A tőke új eszközbe történő befektetése esetén a haszonélvezeti jog az így megszerzett értékpapírra is vonatkozik. A haszonélvezeti jog megszűnésére, gyakorlására – a vonatkozó jogszabályokon túl – az azt alapító megállapodás rendelkezései az irányadók.

11. Általános adójogi előírások az örökölt értékpapírok jövedelemszámítására vonatkozóan

Öröklés esetén az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényben (továbbiakban: Itv.) meghatározott módon öröklési illetéket kell fizetni, figyelemmel az illetékmentes jogcímekre is. Az öröklési illetékkötelezettség az örökös elhalálozásának napján keletkezik.

Az öröklési illetékekre vonatkozó rendelkezéseket a belföldön levő hagyatéokra minden esetben alkalmazni kell.

Az öröklési illeték tárgya:

- az örökség,
- a hagyomány,
- a meghagyás alapján történő vagyonszerzés,
- a kötelesrész szerzése, továbbá
- a halál esetére szóló ajándékozás.

A fentiek miatt – a törvényben meghatározott kivételekkel – az értékpapírok öröklése az Itv. hatálya alá tartozik, és illetékfizetési kötelezettség terheli akkor, ha nem minősül illetékmentesnek a *vagyonszerzés*. Az öröklési illeték alapja a megszerzett vagyon hagyatéki terhekkel csökkentett forgalmi értéke. Az értékpapírok öröklése szempontjából az alábbi illetékmentességi előírásokra hívjuk fel a figyelmet:

- az örökhagyó egyenes ági rokona (ideértve az örökbefogadáson alapuló rokoni kapcsolatot is), valamint túlélő házastársa általi öröklés;
- az örökhagyó mostoha- és nevelt gyermeke, mostoha- és nevelőszülője által megszerzett örökész tiszta értékéből 20 millió forint;
- *az örökhagyó testvére általi öröklés*;
- az egy örökösnek jutó ingóörökség 300 000 forint forgalmi értéket meg nem haladó része;
- az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír megszerzése.

Mivel az örökölt értékpapírok szerzése esetén illetékkötelezettség áll fenn, ezért a jövedelemadó szempontjából adómentes bevétel a magánszemély által örökség, hagyomány vagy meghagyás címén megszerzett vagyoni érték. Ez az előírás viszont nem jelenti egyben azt is, hogy az örökölt értékpapírok hozama, illetve eladása, visszaváltása, lejáratra, révén szerzett jövedelem adómentes lenne, ugyanis a megfelelő jogcím (pl. kamatjövedelem, ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem) szerinti jövedelemszerzés adókötelezettsége az örökösnél fennáll. Az örökölt értékpapír szerzési időpontja az örökhagyó elhalálzásának a napja.

Az örökölt értékpapírok eladása, visszaváltása, lejáratra, révén szerzett jövedelem számítása során általános szabály, hogy a bevétellel szemben érvényesíthető a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII törvény (továbbiakban: Szja tv.) által nevesített megszerzésre fordított érték (Szja tv. 67. § (9) ak) pont) és járulékos költség (Szja tv. 67. § (9) b) pont). Adóköteles jövedelemnek minősül az örökölt értékpapírok eladása, visszaváltása, lejáratra, ellenében megszerzett bevételnek az a része, amely meghaladja az értékpapír megszerzésére fordított értékét és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költségek együttes összegét. Ebben az esetben a jövedelemszerzés időpontjának az a nap minősül, amikor az örökös rendelkezni tud az örökölt értékpapírok ellenértéke felett, amikor a pénz jóváírása megtörténik az örökös javára.

Megszerzésre fordított értéknek minősül – hatályos jogszabályi előírások alapján – az illeték-

- kiszabáshoz figyelembe vett érték, ha az értékpapír szerzése örökléssel történt azzal, hogy amennyiben
- a) az illeték kiszabása az átruházásból származó jövedelem adókötelezettségének teljesítésére nyitva álló határidőig nem történik meg, öröklés esetén a hagyatéki leltárban feltüntetett értéket, vagy a hagyatéki eljárás során az értékpapír értékeként feltüntetett egyéb értéket kell figyelembe venni, és az így megállapított adókötelezettséget az illeték-kiszabás alapján önellenőrzéssel lehet módosítani,
 - b) az illetékügyi hatóság nem szab ki illetéket, öröklés esetén a hagyatéki leltárban feltüntetett érték, vagy a hagyatéki eljárás során az értékpapír értékeként feltüntetett egyéb érték növelve a magánszemély által az értékpapír átruházásáig teljesített, igazolt ellenértékkel.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy mivel az illetékfizetési kötelezettségnek – vagy az illetékmentességnek – az örökös az alanya, ezért az OTP Bank Nyrt. az örökösnek az értékpapírok révén szerzett jövedelmét terhelő kifizetői adókötelezettség teljesítése során – pl.: az örökölt értékpapír megszerzésre fordított értékének megállapítása és a kamatadó levonása - az örökös nyilatkozata alapján tud eljárni. Ezért kérjük, hogy amennyiben az illetékfizetési határozat és a megfizetett illeték befizetéséről szóló bizonylat a rendelkezésére áll, az örökölt értékpapírok eladását, lejáratát, visszaváltását megelőzően bármelyik értékpapír forgalmazást végző bankfiókban bemutatni szíveskedjék. A bemutatott dokumentumok alapján az eljáró bankfiók módosítja az örökölt értékpapírok bekerülési adatait. Azonban az örökhagyó egyenes ági rokona (ideértve az örökbefogadáson alapuló rokoni kapcsolatot is), valamint túlélő házastársa által történt öröklés tekintetében illetékfizetési meghagyás (határozat) nem kerül kiadásra,

hanem az adóhatóság az illetékmentességet az ügyiratra jegyzi fel, ezért ilyen esetre vonatkozóan külön kell nyilatkozni az örökösöknek a Bank felé az *illetékmentességről*.

Az *illeték kiszabását és megfizetését* igazoló fenti dokumentumok bemutatása és az *illetékmentességre vonatkozó* nyilatkozat minden esetben az örökös ügyfél feladata.

Járulékos költségnek minősül:

- az értékpapír megszerzésekor fizetett illeték, valamint
- az értékpapír megszerzésével, tartásával vagy átruházásával összefüggő, a magánszemélyt terhelő igazolt kiadás (ideértve különösen az értékpapír megszerzésével, tartásával vagy átruházásával összefüggésben nyújtott, a külön törvény szerinti befektetési szolgáltatási tevékenység, a befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatás vagy árutőzsdei szolgáltatási tevékenység ellenértékét is).

Előzőek alapján járulékos költségnek elsősorban az értékpapírszámla vezetéséért felszámított díj azon része tekinthető, ami az értékpapírhoz közvetlenül köthető, viszont nem tekinthető járulékos költségnek a temetési költségnek azon része, ami az értékpapír értékére esik a hagyatéki vagyon értékéhez arányosítva.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 85. §-ának előírásai szerint a befektetési szolgáltató az adóévet követő év január 31-ig elektronikus úton adatot szolgáltat az adóhatósághoz az értékpapír átvezetésére/transzferálására adott megbízás teljesítéséről. Az adatszolgáltatás során az ügyletben részt vevő személyek – ha egyikük, vagy mindegyikük természetes személy – azonosító adatairól, adóazonosító számáról teljesít adatszolgáltatást a befektetési szolgáltató. Az adatszolgáltatás tartalmazza továbbá az átvezetett/transzferált értékpapír fajtáját, névértékét, valamint – ha a megbízást adó fél igazolja, vagy arról nyilatkozik – az értékpapír átvezetése/transzferálása ellenében megszerzett bevételt.

12. Részletes adójogi előírások az örökölt értékpapírok jövedelemszerzési jogcímei szerint

Kamatjövedelemre vonatkozó adójogi előírások az örökölt értékpapírok esetében

Az Szja tv. 65. § (1) bekezdés b) pontja alapján kamatjövedelemnek minősül a nyilvánosan forgalomba hozott és forgalmazott, a tőkepiacról szóló törvényben ilyenként meghatározott hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál, kollektív befektetési értékpapíroknál

a) a kamatra és/vagy hozamra való jogosultság megszerzése szempontjából meghatározott időpontban történő tulajdonban tartás alapján a magánszemélynek kamat és/vagy hozam címen kifizetett (jóváírt) bevétel,

b) a beváltáskor, a visszaváltáskor, valamint az átruházáskor [ide nem értve a kollektív befektetési értékpapírnak a tőkepiacról szóló törvény szerinti tőzsdén, valamint bármely EGT-államban, továbbá a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) tagállamában működő tőzsdén történő átruházását] a magánszemélyt megillető bevételből – függetlenül attól, hogy az miként oszlik meg nettó árfolyamérték és felhalmozott kamat vagy hozam címen elszámolt tételekre – az árfolyamnyereségre irányadó rendelkezések szerint megállapított rész.

A kamatjövedelmet 15% szja fizetési kötelezettség terheli.

Az Szja tv. 65. § (2) bekezdésének a) pontja szerint amennyiben a kamatjövedelem kifizetőtől (ideértve a hitelintézetet, befektetési szolgáltatót) származik, akkor a jövedelmet terhelő adót a megszerzés időpontjára a kifizető állapítja meg, vonja le, fizeti meg és vallja be. Az értékpapírok beváltása, visszaváltása, átruházása révén szerzett kamatjövedelem esetében a magánszemély önadózás keretében érvényesítheti az értékpapír megszerzésére fordított értéknek és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költségnek azt a részét, amelyet a kifizető a jövedelem megállapításánál nem vett figyelembe akkor, ha

- a) a kifizető olyan igazolást ad ki a magánszemély kérelmére, amelyen feltüntetésre kerül az, hogy az említett célból került kiadásra (az igazolás tartalmáról az adóévet követő év január 31-ig adatszolgáltatás történik az adóhatóság részére),
- b) a magánszemély a kamatjövedelmet és a levont adót az a) pont szerinti igazolás alapján bevallja (bevallotta).

Amennyiben az OTP Bank Nyrt. által levont kamatadó értékében az értékpapír megszerzésére fordított értéke és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költsége teljes körűen érvényesítésre került, akkor a kamatjövedelmet a magánszemélynek adóbevallásában nem kell szerepeltetnie.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemnek minősül a magánszemély által kötött ellenőrzött tőkepiaci ügylet(ek) alapján az adóévben elért pénzben elszámolt ügyleti nyereségek (ide nem értve, ha az kamatjövedelem, vagy ha az ügylet alapján tartós befektetésből származó jövedelmet kell megállapítani) együttes összegének (összes ügyleti nyereség) a magánszemélyt terhelő, az adóévben pénzben elszámolt ügyleti veszteségek és az ügyletkötésekhez kapcsolódó, a befektetési szolgáltató által felszámított díjak együttes összegét (összes ügyleti veszteség) meghaladó része. Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteségnek minősül az összes ügyleti veszteségnek az összes ügyleti nyereséget meghaladó összege.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem utáni adó mértéke 15%. Az ellenőrzött tőkepiaci ügylettel összefüggésben a Bankot adó(adóelőleg)-levonási kötelezettség nem terheli. A jövedelmet és az adót a jövedelmet szerző magánszemély az ellenőrzött tőkepiaci ügylet(ek)ről a Bank által kiállított bizonylatok, igazolások, illetőleg az általa vezetett nyilvántartás alapján állapítja meg, az adóévről benyújtandó bevallásában vallja be, valamint az adót a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg. Az OTP Bank Nyrt. az adóévet követő év február 15-ig ügyletenként részletezett igazolást állít ki a magánszemély részére az adóévben elszámolt ügylet eredményének (nyereség, veszteség) összegéről, a nem pénzügyi elszámolással lezárt pozíciók esetében az ügylet bevételeiről, továbbá az üzletszabályzat vagy a magánszeméllyel kötött szerződés szerint figyelembe vett ügyleti ráfordításról. Az igazolás tartalmazza továbbá az adóévben felmerült, az ügyletek eredményében figyelembe nem vett járulékos költségek összegét is.

Az OTP Bank Nyrt. az adóévet követő év január 31-éig - a magánszemély nevének, adóazonosító számának feltüntetésével - adatot szolgáltat az adóhatóság részére a magánszemély adóévben megvalósult ügyleteiben megszerzett bevételek összegéről, az ügyletek - üzletszabályzat vagy a magánszeméllyel kötött szerződés szerint megállapított - összesített eredménye (nyereség, veszteség) összegéről és az adóévben felmerült, az ügyletek eredményében figyelembe nem vett járulékos költségek összegéről.

Árfolyamnyereségből származó jövedelem

Árfolyamnyereségből származó jövedelem az értékpapír átruházása ellenében megszerzett bevételnek az a része, amely meghaladja az értékpapír megszerzésére fordított érték és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költségek együttes összegét. Nem minősül árfolyamnyereségből származó jövedelemnek az említett különbözetből az a rész, amelyet más jövedelem-megállapítási jogcím – pl.: kamatjövedelem, az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó árfolyamnyereség, tartós befektetésből származó jövedelem – szerint kell figyelembe venni.

A 15%-os adót a kifizetés időpontjában a kifizető állapítja meg, vonja le és fizeti meg az adóhatóság felé. A Bank a bevételből a jövedelmet, a jövedelem jogcíme szerinti adót, adóelőleget a kifizetés időpontjában rendelkezésre álló vagy általa megállapítható, illetőleg a magánszemély által igazolt szerzési érték- és járulékos költségadatok figyelembevételével állapítja meg.

Az ellenőrzött tőkepiacokon kívüli árfolyamnyereségből származó jövedelem után a belföldi magánszemélyt *15,5% szociális hozzájárulás (Szocho) fizetési kötelezettség* terheli, mindaddig amíg: *az összevont adó (adóelőleg) alap számításánál figyelembe vett jövedelme (így önálló jövedelem, nem önálló jövedelem, egyéb jövedelem), valamint egyes külön adózó jövedelme (így vállalkozásból kivont jövedelem, értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem, osztalék, vállalkozói osztalékalap, árfolyamnyereségből származó jövedelem) a tárgyévben eléri a minimálbér összegének huszonnégyszeresét.* Ezen adófizetési felső határ *2021. évben 3.864.000 Ft.* A Szocho-t a kifizető vonja le, kivéve, ha a magánszemély nyilatkozik a hozzájárulás fizetési felső határ eléréséről, vagy annak várható eléréséről.

Tartós befektetésből származó jövedelem

Az örökgyóval kötött szerződés alapján nem állapítható meg tartós befektetésből származó jövedelem az örökösnel, a lekötés az örökgyó elhalálozásakor megszakad. A megszakítás napját követően az örökösnel keletkező tőkejövedelem a szerzés jogcíme szerint adóköteles.

Az örökgyó tartós befektetési értékpapírszámláján lévő értékpapírok tekintetében az örökös(ök)nek kizárólag arra van lehetősége, hogy az örökölt értékpapírokat az OTP Bank Nyrt.-nél vagy bármely másik befektetési szolgáltatónál vezetett normál (nem Tartós Befektetési Számla és nem Nyugdíj-előtakarékosági Számla értékpapírszámlára vezettesse vagy transzferáltassa át. A tartós befektetési értékpapírszámláról örökölt értékpapírok esetében az örököst a továbbiakban nem illetik meg a tartós befektetési értékpapírszámlára érvényes díj- és adókedvezmények, illetve nem terhelik a tartós befektetési értékpapírszámla megszüntetése miatt kötelezettségek sem.

Az örökös az örökgyó TBÉSZ számláján a halál napjáig megszerzett jövedelem tekintetében adómentes, tehát az örökgyó részére nem kell TBÉSZ jövedelem tekintetében adóbevallást készítenie.

Adójogi előírások nyugdíj-előtakarékosági számláról örökölt értékpapírok esetében

Az örökgyóval kötött nyugdíj-előtakarékosági szerződés alapján az örököst nem illetik meg az Sza tv. által a nyugdíj-előtakarékosági számlákhoz biztosított kedvezményes adózási lehetőségek. Az örökgyó elhalálozását követően az örökösnel keletkező tőkejövedelem a szerzés jogcíme szerint adóköteles.

Az örökgyó nyugdíj-előtakarékosági értékpapírszámlán lévő értékpapírai vonatkozásában az örökös(ök)nek kizárólag arra van lehetősége, hogy az örökölt értékpapírokat az OTP Bank Nyrt.-nél vagy bármely másik befektetési szolgáltatónál vezetett normál (nem Tartós Befektetési Számla és nem Nyugdíj-előtakarékosági Számla) értékpapírszámlára vezettesse vagy transzferáltassa át. A nyugdíj-előtakarékosági értékpapírszámláról örökölt értékpapírok esetében az örököst a továbbiakban nem illetik meg a nyugdíj-előtakarékosági értékpapírszámlára érvényes díj- és adókedvezmények, illetve nem terhelik a nyugdíj-előtakarékosági értékpapírszámla megszüntetése miatt kötelezettségek sem.

Az örökös az örökgyó Nyugdíj-előtakarékosági Értékpapírszámláján a halál napjáig megszerzett jövedelem tekintetében adómentes, tehát az örökgyó részére nem kell Nyugdíj-előtakarékosági Értékpapírszámla egyéb jövedelem tekintetében adóbevallást készítenie.